

1 WAAROM JE EIGEN BOOT KEUREN?

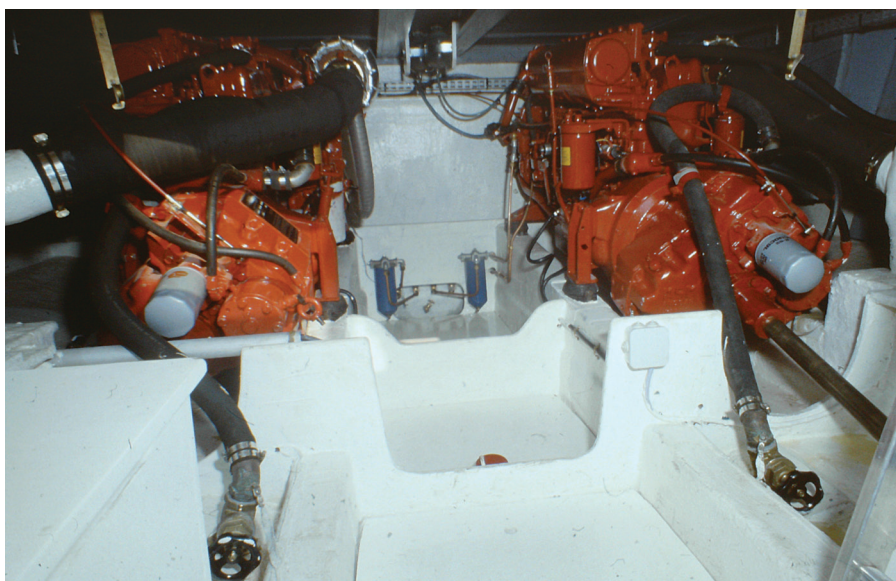

TENZIJ JE BEZIG bent een tweedehands boot te kopen, is het meestal geen goed nieuws als je een keuringsexpert nodig hebt. Ze komen gewoonlijk de schade aan je boot bekijken na een ongeluk, of de verzekeringsmaatschappij wil een rapport over de staat waarin je boot verkeert als hij een bepaalde leeftijd heeft (circa tien jaar). Als je een tweedehands boot koopt, moet je die zeker eerst laten keuren. Het is dus de taak van de expert, of het nu gaat om een aankoop- of een verzekeringskeuring, om zijn specialistische ervaring en vakkundigheid aan te wenden om met een stofkam door de boot te gaan en mogelijke problemen te signaleren. De motivatie voor een schaderapport ligt voor de hand, maar de expert beoordeelt ook de algemene staat voor het geval die slechter is dan wat gezien wordt als de verzekerbare norm.

Eigenlijk is een expert een soort detective. Hij kruipt rond in en om de boot en bekijkt de hele boot op zoek naar

aanwijzingen die hem kunnen vertellen of de boot in goede staat is of problemen kent. Dat kan een hele klus zijn, omdat die aanwijzingen soms klein en schijnbaar onbelangrijk zijn. Pas als hij ze allemaal naast elkaar legt kan de expert de staat van de boot beoordelen. Hij kijkt, voelt, ruikt en gebruikt instrumenten om vast te stellen wat er mis kan zijn. Dat is soms een hele uitdaging, maar het is fascinerend werk, en een continue leercurve, omdat constructiemethodes en materialen voor boten zich blijven ontwikkelen.

Als er schade is ontstaan of als de verzekerings- of financieringsmaatschappij een keuringsrapport eist, haal er dan een beroepsexpert bij. Voor je een boot koopt wil je waarschijnlijk ook een rapport van een expert, maar een gedegen keuring is niet goedkoop. Als je meerdere boten wilt laten keuren voor je een keuze maakt kunnen de kosten flink oplopen. Eigenaren voeren liever zelf een keuring uit om waar mogelijk zulke kosten te vermijden.

← Wie zijn eigen boot nakijkt komt op allerlei plekken die hij normaal gesproken nooit ziet.

↑ De schroef met de schroefas is een van de kritische keuringsgebieden, omdat die zich normaal buiten bereik onder water bevindt.

↑ Misschien gaat het hier alleen om cosmetische achteruitgang, maar een nadere inspectie is aan te raden.

Boten keuren is wel een beetje een kunst, en je hebt er zeker vaardigheden en ervaring voor nodig. Maar als je bereid bent om een overall aan te trekken en delen van een boot te betreden waar je normaal niet komt, dan kun je het zelf. Je mist misschien de professionele ervaring, maar er zijn meestal genoeg aanwijzingen om probleemgebieden te lokaliseren. Dit boek is bedoeld voor de (eventuele) eigenaar die zelf een elementaire keuring wil kunnen uitvoeren. Je kunt er problemen in je eigen boot mee opsporen, zodat je ze kunt laten verhelpen voor ze ernstige vormen aannemen. En als je gaat kopen, leidt het boek je met genoeg informatie door het keuringsproces om te beslissen of je doorgaat met de aanschaf en er een expert bij haalt (of koers zet naar de volgende boot op je lijstje).

Keuring door de koper

ALS JE EEN tweedehands boot koopt, kun je de eerste keuring best zelf doen. Je spoort misschien niet alle problemen op die een expert wel vindt, maar je kunt zeker het soort problemen herkennen dat

⚓ Als je overweegt een boot te kopen moet je hem zo mogelijk uit het water zien.

⬆ Veel onderdelen van de tuigage moet je in detail nalopen.

je van aankoop zou moeten doen afzien. Als je die vroeg ontdekt, kun je sommige mogelijke aankopen al zelf uitsluiten. Zo kun je veel geld besparen op professionele keuringen voordat je een boot vindt die een professionele beoordeling verdient (om zowel jezelf als eventueel je financier en verzekeraar gerust te stellen).

Bij het beoordelen van mogelijke aankopen is er zelden tijd voor een complete keuring; de jachtmakelaar of de eigenaar zullen niet goedvinden dat je uren over hun boot kruipt. Als je verschillende boten wilt bekijken voordat

je een beslissing neemt, moet je een soort voorlopige keuring kunnen uitvoeren die de grootste problemen aan het licht brengt of je in ieder geval een idee geeft van hoe goed de boot is onderhouden. Hoofdstuk 13 biedt hier het gereedschap voor. Professionele experts trekken zich misschien de haren uit het hoofd bij deze benadering, maar het is een pragmatische oplossing voor wat voor eventuele kopers een heel probleem kan zijn. Het is geen vervanging voor een veel uitgebreidere keuring door jezelf of door een professional, maar moet je in

staat stellen te beslissen of je een boot nader wilt bekijken of erbij wegloopt.

Als je zelf een boot hebt gekeurd en gebreken hebt geconstateerd die je bij de aankoop wel wilt accepteren, dan

↑ *Op het oog ziet de boot er goed uit, maar kijk goed naar de details.*

↓ *Zorg ervoor dat de romp goed ondersteund wordt en toegankelijk is voordat je begint.*

heb je ook een maatstaf om de kwaliteit van het professionele keuringsrapport te beoordelen. Hopelijk heeft de expert alle dingen gevonden waar jij tegenaan bent gelopen, en waarschijnlijk nog wat meer, maar als hij dingen die jij bent tegengekomen niet heeft ontdekt, ben je in een positie om de kwaliteit van zijn keuring te beoordelen.

Keuring door de eigenaar

ALS JE AL de trotse eigenaar van een boot bent, kan het de moeite waard zijn om zelf een keuring uit te voeren. Je kunt dat jaarlijks doen, bijvoorbeeld net voordat je de boot 's winters uit de vaart haalt. Misschien heb je al een lijst van dingen die aandacht behoeven, maar die komt voort uit wat je hebt opgemerkt

↑ Als je een keuring uitvoert, is toegankelijkheid tot alle delen van de boot gewenst.

↓ Het is veel gemakkelijker om de mast en tuigage na te lopen als de mast is gestreken.

toen je met de boot voer. Als je de boot een ochtend inspecteert kun je niet alleen een veel uitgebreidere lijst samenstellen van dingen die moeten gebeuren, maar heb je volgend seizoen ook veel meer vertrouwen in je schip. Je leert niet alleen je boot veel beter kennen – deze gedetailleerde kennis zal je ook goed van pas komen als je op zee in een noodsituatie verzeild raakt. Als je bij flinke zeegang ziet dat het waterniveau binnen in je boot stijgt, weet je waarschijnlijk meteen waar het probleem zit, hoe je er snel bij kunt komen en waar de afsluiters en leidingen zich bevinden. Iedereen zou zijn boot zo goed moeten kennen, maar in de praktijk is dit niet het geval. Als zich een noodgeval voordoet en er moet snel gehandeld worden, is uitgebreid door je boordboek bladeren het laatste waar je tijd aan wilt besteden. En als je je boot keurt, is er sowieso minder kans dat er op zee zo'n noodsituatie ontstaat.

Toegankelijkheid

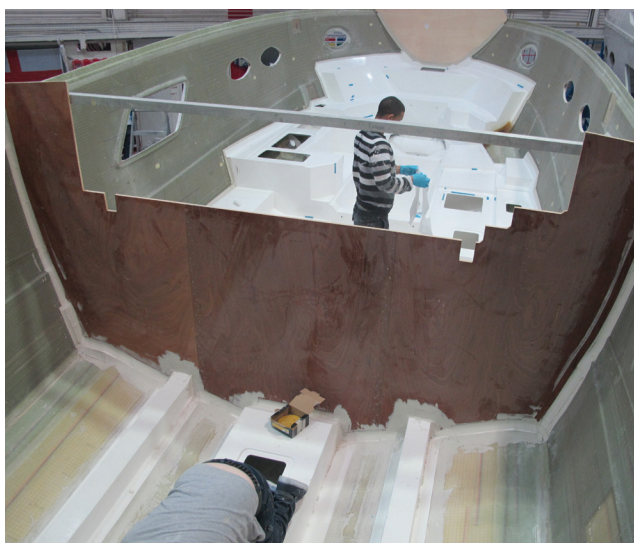
WIE EEN BOOT keurt kan alleen datgene onderzoeken wat hij kan zien. Dat klinkt logisch, maar een professioneel keuringsrapport specificeert welke delen van de boot zijn onderzocht en waar gebrek aan toegankelijkheid onderzoek onmogelijk maakte. Hiermee dekt de expert zich in, want je kunt geen allesomvattende garantie afgeven dat alles in orde is als je niet elk onderdeel van de boot hebt kunnen inspecteren, en in de meeste gevallen is dat niet mogelijk vanwege de manier waarop de boot is gebouwd.

Moderne jachten worden gemonteerd op een manier die het de bouwer gemakkelijker maakt, en niet de eigenaar of degene die de boot keurt: vaak wordt tegenwoordig in de rompvorm een binnenschaal geplaatst – tenzij je er stukken uitzaagt is het onmogelijk om de verborgen ruimtes ertussen te inspecteren. Een expert dekt zich in door in zijn rapport te schrijven: 'de romp was, waar geïnspecteerd, in goede staat'.

Wie zelf keurt gaat op dezelfde manier te werk. Zet alle luiken en toegangspanelen voor zover mogelijk open, en als de stukken die je kunt inspecteren er goed uitzien, dan kun je er redelijk zeker van zijn dat de verborgen delen ook in orde zijn.

↓ De binnenkant van een stalen romp moet je van heel dichtbij en gedetailleerd bekijken.

↑ Bij de bouw kun je bij de binnenkant van de romp, maar als de boot eenmaal gemonteerd is, wordt hij vaak minder toegankelijk.

↑ Een ouderwetse romp met koperen beplating over het hout heen bemoeilijkt de toegankelijkheid tot de romp.

Het geeft geen 100% garantie, maar het is het hoogst haalbare, tenzij je bereid bent de boot te slopen. Een professional gebruikt spiegels en/of camera's om dit soort problemen te overwinnen. Een spiegel op een stok stelt de keurmeester in staat om veel verborgen plekjes te bekijken. Het vergt enige vaardigheid om zo'n spiegel te gebruiken en de ruimte ook nog van licht te voorzien, maar het helpt om plekken die anders verborgen zouden blijven zichtbaar te maken.

Ik heb deze techniek eens gebruikt bij een lek in de uitlaat van een generator die verborgen zat achter de brandstoftank. De camera toonde de zoutafzetting – een duidelijk teken van lekkage. Een oplossing gaf de camera niet, maar we wisten in ieder geval wat het probleem was.

Je kunt een boot ook keuren als hij in het water ligt, maar dan is je keuring niet volledig. Onthoud dat de keuring ten doel heeft die delen van de boot na te lopen

die je normaal gesproken niet kunt zien. Hieronder valt ook alles wat onder water zit, en omdat installaties zoals de schroef en het roer essentieel kunnen zijn voor je veiligheid moeten zulke zaken prioriteit krijgen bij je keuring. Je wilt ook kunnen zien hoe gestroomlijnd de romp is, zodat eventuele vervormingen je meteen opvallen. Bij een zeilboot moet je ook de kiel of het midzwaard kunnen inspecteren. Hier kan slijtage ontstaan zonder dat je het direct in de gaten hebt. Zet de boot daarom op het droge, bij voorkeur op een harde ondergrond op een goede bok, want je zult er onder moeten kruipen.

Keuringsvaardigheden

WELKE VAARDIGHEDEN HEB je nodig om zelf een keuring uit te voeren? Allereerst moet je redelijk

behendig zijn, omdat je voortdurend kleine ruimtes in en uit moet kruipen. De meeste boten zijn niet ontworpen met het idee dat allerlei verborgen plekken gemakkelijk toegankelijk moesten blijven – in de tijd dat ik keuringen deed vond ik het vaak vrij gemakkelijk om een ruimte in te komen, maar veel lastiger om er weer uit te komen! Dus tref zoveel mogelijk voorzieningen om jezelf toegang te verschaffen, en nogmaals, je kunt alleen keuren wat je daadwerkelijk kunt zien.

Bij een keuring heb je al je zintuigen nodig, behalve smaak misschien, maar de belangrijkste eigenschap is geduld om zo'n grondig onderzoek uit te voeren. Natuurlijk telt ervaring bij het doen van een keuring, maar wat dat vooral oplevert is dat je snel de oorzaak van een probleem vindt. Een expert ontwikkelt het instinct om sommige gebreken te voorzien, maar wie voor het eerst keurt moet langzaam te werk gaan; het is verleidelijk om delen van de romp vluchtig te bekijken en te denken dat je

← *Vergeet niet ook het
bijbootje te keuren.*

→ *Alhoewel de
houdbaarheidsdatum
van deze motor lijkt te
zijn overschreden, kan de
romp nog goed zijn.*

✓ *Dergelijke
omstandigheden kunnen
een gedetailleerde keuring
bemoeyen.*

ze goed onderzocht hebt, maar dan vind je de vaak minutieuze aanwijzingen niet: piepkleine barstjes of ontkleuring die je zouden moeten aansporen om wat verder te kijken.

Bij het keuren van je eigen boot is het misschien moeilijk om objectief te zijn. In je achterhoofd speelt mee dat je eigenlijk geen problemen wilt vinden, want dan moet je ze oplossen en dat kost vaak geld. Toch moet je de verleiding weerstaan om problemen te verdoezelen, hoe lastig dat ook is. Het is heel gemakkelijk om net te doen of er niets aan de hand is. Ik ken eigenaren die gewoon nieuwe onderdelen over een slecht stuk van hun boot heen hebben gemonteerd.

Als je iets tegenkomt wat je niet begrijpt of wat er uitziet alsof het een aanzienlijke reparatie behoeft, dan is het tijd om er een deskundige bij te halen, misschien een onafhankelijke expert die zijn mening kan geven of de werf waar je de reparatie wilt laten uitvoeren. Hopelijk is

het oordeel van de werf niet alleen gratis maar ook neutraal. Bedenk echter dat ze misschien niet helemaal objectief zijn als ze de klus graag willen hebben. Voor het onafhankelijke oordeel van een expert moet je betalen, en net als bij de meeste dingen in het leven is ook hier 'alle waar naar zijn geld'. Als je een probleem ontdekt op een boot die je overweegt te kopen is afhaken de eenvoudigste oplossing.

Dit is een pessimistisch scenario, en de kans is groot dat je eigen keuring geen grote problemen aan het licht brengt. Daarmee krijg je het vertrouwen dat je weet hoe alles werkt en functioneert en dat je boot weer een goed jaar tegemoet gaat. Een boot is een heel persoonlijk iets – door je eigen keuring uit te voeren versterk je je band met je schip.